

Tillbaka till Bornholm

Ett litet resekåseri från Nisse.

”Vart skall vi åka i år?” sa ordförande på ett möte, när snön fortfarande täckte marken och vårresa inte var det första man tänkte på. ”Var det inte väldigt trevligt på Bornholm.” sa nån. ”Jo visst var det” sa en tredje. ”Jag missade den förra resan dit.” sa några röster i församlingen. Och så blev det bestämt. Vi skulle åka tillbaka till Bornholm.

Min första vårresa med klubben gick till Bornholm. Förra gången var på den analoga tiden och jag såg fram mot att återse ön och inte behöva spara på filmen den här gången. Minnes bilder av små stugor, fina vyer, konstiga lekar, färjor, dammsugare, lök doft, vattenfall, ruiner, trevligt sällskap, öl och god mat flimrade förbi.

En torsdag i maj var det dags att ge sig av. Tre bilar (ingen DeLorean) med nio personer rullade från Göteborg mot Ystad och färjan. Efter ett lunchstopp på Laxbutiken (fortfarande samma intressanta äckelgröna färg på toaletten) så återsamlades vi i färjekön. Tillslut fick vi köra ombord och vi började med ett besök i den lilla, lilla butiken, där vi införskaffade dansk fin och ful öl och nästan några kilo Nutella innan vi tog en kaffe och spanade mot horisonten.

Väl iland stannade vi vid Shellmacken för att hämta nycklar och kartor och sedan bar det av längs de bornholmska landsvägarna mot Dueodde. Efter lite kartläsning (vi behövde inte ta till klavismen) kom vi via sandiga vägar fram till vår bas. Förra gången bodde vi i små stugor, med trevånings sängar, ett minimalt kök och litet badrum. Den här gången bodde vi ett stort hus med många rum, inte en våningssäng inom synhåll, kök med diskmaskin och badrum med bastu och jacuzzi. Då fick vi sjunga själva, nu stod Bang Olufsen för musiken.

Efter att ha lastat ur och lastat in, hittade någon husets informationspärm och ordet trådlös accesspunkt (på danska naturligtvis). Nio telefoner drogs upp med en hastighet som hade fått Lucky Luke att bli avundsjuk, men det krävdes ett lösenord för att nå fram till skatten. Efter lite mer danska språkstudier hittade vi två lösenord. Men inte ens pojkarna på Bletchley Park och en Enigma maskin kunde ha hjälpt oss. Vi var strandade ett internet vacuum (om man inte smög iväg över dynerna och satte sig under grannhusets fönster för att ful köra).

Hungriga och mentalt uttröttade tog vi våra kameror, satte oss i bilarna och åkte till Nexö för att få nya krafter. När vi steg ur bilarna fick vi en ”efter katastrofen” känsla. Inga bilar, inga människor, bara tomma gator. Vi vandrade till torget och hittade en pizzeria som var öppen. Med hjälp av teckenspråk, några ”Jä!” och sedan hålla fram plånboken så att de fick plocka lyckades vi beställa och betala. Sedan väntade vi, nio pizzor verkade vara mer än vad köket och personalen kunde hantera. Men tillslut kom maten. Dansk/amerikansk variant? Inte tunna, inte tjocka, tillverkade i nån slags maskin och serverade i en korg. Men är man hungrig så går det mesta ner med en pilsner. Sen gav vi oss ut på de fortfarande tomma gatorna. Vi drog oss mot hamnen och där hittade vi en fiskebåt och ett gäng gubbar som öste is och förmodligen fisk också. De verkade inte tala danska eller engelska flytande och det kändes inte som om de skulle uppskatta att vara fotomodeller, så det fick bli bilder på fisklådor tills John Blund kallade.

Ny dag, Bornholm visade sig från sin soliga sida så efter lite lyxig frukost lastade vi in oss och for mot Österlars rundkyrka som var dagens första stopp. Stor, vit, rund och kontrastrik. Efter en stund beslöt vi oss för att gå in och se om det fanns fler motiv. Insidan var också – rund. Kändes betydligt mindre på insidan men det kan ju bero på att det var en stor pelarhistoria i mitten. Det visade sig vara väldigt svårt att ta en bild utan att det dök upp en fotograf mitt i bilden och värre skulle det bli. Några gick ut för att få fotograffria bilder och några gick uppför trappan till övervåningen. Just när det började bli lite mindre folk i kyrkan och det kändes som att här finns det en bild, välldede det in en busslast danska skolungdomar. Helt kört. Att ta sig upp på övervåningen var inte att tänka på för det skulle alla som pratade danska också. Då skedde nästa invasion av en busslast skånska pensionärer. Det var bara att inse att slaget var förlorat och gå ut och leta upp närmsta rapsfält.

Vi lämnade de sakrala bildernas tempel och for vidare mot kusten för lite karga naturbilder. Heligdomsklipporna, 22 meter höga, branta klippor bara väntade på att få fastna på sensorn. Vi började från toppen och arbetade oss neråt, men 22 meter höga klippor blir väldigt många trappsteg för att gå ner för och minst dubbelt så många för att komma upp igen. Dyliska strapatser tar på krafterna så vi bestämde oss för en macklunch.

Stärkta av kaffe, te, mackor, bacon ost och ölkorv begav vi oss till Döndalen. Déjà vu (som fransmannen skulle ha sagt). Lökdoften frambringade minnen från förra resan. Lökdalen. Uppspelade greppade vi stativ och ryggsäckar och på jakt efter vattenfallet som fanns här förra gången. Och där var ju vattenfallet, men var det inte högre förra gången? Och var det inte mera vatten i det förra gången? Lökdoften var sig i alla fall lik. Vi hade ganska snart spridit oss som maskrosfrön i vinden. Och som vanligt önskade man att man hade haft ett fotograf-borttagar filter ibland. Stocken som Anders släpade ut i vattnet förra gången, för att bättra på kompositionen, visst låg den kvar, eller?

Vi lämnade lökdalen och fortsatte vår resa i minnenas allé när vi kom fram till Hammershus. Nordeuropas största borgruin låg kvar på precis samma plats som vi lämnade den förra gången. Tur att inte Hoola-Bandoola band hade rätt den här gången. Borgruiner kan man alltid lita på. Det var vi och fåren som härskade på borgen. De äldre fåren tittade förstrött på oss fotografer och bemötte oss bara med ett "Bääää". Tonårslammen däremot var riktiga linslamm som rusade runt, hoppade och försökte göra saltomortaler. Det kanske var någon slags danska freestyle får.

Det är ett ganska tufft jobb att vara fotograf och framemot eftermiddagen börjar det att kurra i magen. Men vi tog inte som den stockholmske reklamfilmsflottaren en Snickers utan vi satte oss i bilarna för att leta upp en restaurang. Vi tog vägen förbi Hammers fyr och övade oss i lite drive-in-fotografering. Det visade sig att skenet kan bedra när vi kom fram till restaurangen. Från utsidan blev man inte imponerad, men insidan var en osannolik samling av skyltar, prylar och dansk gemyt. Maträtterna var rejäla och serverades på plankor och ölen var precis så där lagom kall som den skall vara efter en lång dags fotografering. Men vi hade fortfarande en punkt kvar på dagens program. Jons kapell. En fristående klippformation som nås via en trappa. En lång trappa. 150 trappsteg rakt ner. Med ryggsäck, kamera och stativ. Det var bara att sätta på de virtuella skyggglapparna, fokusera och ta det väldigt, väldigt försiktigt. Ner kom vi, men det tar tid att gå så många trappsteg. Sen var det till att klättra och klänga och försöka att hitta några bra fotovinklar. Det här kändes inte som det rätta stället att vara kvar på när mörkret faller. 150m trappsteg uppför med full utrustning är – jobbigt. Men vi kom upp och rullade så sakteliga tillbaka till Dueodde.

I vår mysiga stuga var det dags för lite R&R. Dusch, kall öl och snacks. En del kunde inte hålla sig utan kastade sig över dagens bildskörd. Jag säger som Ture Sventon, ”Ständigt detta sensoramm.”. Efter lite irländskt kaffe, diskussion om musikkalet och trevligt tjöt började vi bli riktigt listiga och 10mm bilder blandades med skotskt- och japanskt livsvatten och Hans gjorde traditionsenligt sin tribute to E.T.

Ibland är nätter alldeles för korta. Solen och ljudet från kaffebryggaren väckte de av oss som var lite extra trötta. De andra var oförtjänt fräscha och höll redan på att göra sig i ordning för dagens äventyr. På dagens program fanns Ekkodalen, Lilleborg, Svaneke och Paradisbakkerne.

Första stoppet var Ekkodalen. Till en början hittade vi inget eko, men vi hittade kor. Svartvita vanliga kor och långhåriga bruna som såg ut att vara släkt med myskoxe eller nåt. I bästa Kalle Anka stil försökte vi med ”Hoho lilla eko kom fram” och de som hade bäst röstresurser fick faktiskt svar. Sedan drog de hurtigaste vidare uppför en stig till Gamleborg, vi andra hittade fler kor och ormbunkar att fotografera. När de andra kom tillbaka med bilder på en stenhög forsatte vi till dagens andra mål, Lilleborg.

Efter en stunds vandring kom vi fram till en sjö/damm/vattensamling och där låg en annan stenhög som hette Lilleborg. Vi möttes också av en grodkör som verkade öva operaarior. Vi smög fram, intog positioner och gjorde oss beredda. Men då fick grodkören för sig att ta flugätarpaus, för den tystnade. Vi väntade och väntade men vi hade missat konserten. Tillslut blev vi hungriga och återvände till bilarna för att hämta matsäcken. En liten bit från parkeringen fanns en annan liten damm och ett fördelaktigt placerat bord. Kaffe, te och baconostmacka i solen är aldrig fel. Som avslutning hade vi blindtest på Ballerina kex. Stärkta av macklunchen samlades vi kring dammen och där fanns det små väl kamouflerade grodor. Ingen osynlig grodkör den här gången. Med fulla minneskort vandrade vi tillbaka till bilarna.

Nästa punkt på programmet var Svaneke för lite pittoresk stadsfotografering och inköp av förnödenheter. Den första affären vi hittade var stängd. Hmm. Turistbyrån kanske vet var det finns någon mer affär. Det blev ”Jakten på den försvunna turistbyrån” men eftersom ingen av oss hette Indy så hittade vi inte den heller. Det vi kom fram till var att alla matvaruaffärer stänger klockan 14 på lördagar. Vad gör de i Danmark efter två? Hur skulle vi nu få fatt i något till vår planerade grillkväll på altanen i kvällssolen? Det kändes som att den enda lösningen var att kasta ut en flaskpost, Svaneke ligger ju ändå vid kusten. En lapp med texten ”Utan kött i två dagar försmäktar vi på denna ö.” skulle vi nog kunna ordna men var skulle vi hitta en flaska? Vilsna vandrade vi runt och tog kort och såg en skylt där det stod ”Rökeri 300m”. Rökt fisk, mums. Nere vid vattnet såg vi kanoner och fem stycken höga skorstenar, som kallades De Sju Systrarna, och där låg rökeriet, som var öppet. De plockade ihop en fin middag med diverse rökt fisk och lite annat smått och gott åt oss. Rökt fisk på altanen är minsann inte fy skam det heller. Med maten inhandlad fortsatte vi med förnyade krafter att hitta pittoreska bildvinklar. På väg tillbaka till bilarna gick vi via hamnen och hittade ett glasscafé med egentillverkad glass. Lycka!

Styrkta av glassen och med bilen doftande av rökt fisk for vi vidare mot Paradisbakkerne med ett eller annat oplanerat stopp vid blommande lila fält. Efter lite irrfärder kring kommunikationsmaster hittade vi fram och ställdes inför två val. Gå till Rokkestenen, en stor sten som ”vippar” eller till en blomsteräng. Halva gänget gick mot Rokkestenen och vi andra gick till ängen. Solsken och blommor. Det var dags att plocka fram makrot, lägga sig bekvämt

och softa lite i väntan på en väldigt lokal regnskur så att de där fina dropparna kunde lägga sig på kronbladen. Efter någon timma återsamlades vi för den traditionella gruppbilden. Och sedan var det dags för återfärd till huset och en hägrande middag.

Det började bli lite kyligt ute så vi bestämde oss för att sitta inne istället för på altanen. Det är gott med rökt fisk och en bornholmsk finöl. Efter en underbar middag blev de flesta lite dåsiga men vi var några som tänkte ta oss ner genom sanddynerna till Dueodde stranden. Vi tog på oss vår survival utrustning och kämpade oss likt främlingslegionärer i Sahara genom sanddynerna. Det kändes lite ödligt när vi kom fram till stranden. Vit sand, grått hav och grå himmel är ju inte de bästa förutsättningarna så efter några timmar tågade vi åter till stugan. Dags att gå igenom dagen tillsammans med en pilsner, en liten stark skotte och trevligt sällskap. Somliga av oss hade ju som vanligt inte vett att gå och lägga sig i tid.

Nästa morgon väcktes vi inte av solen, den kom inte igenom de vitgråa molnen. Efter frukost och ut- och inlastning, städning ingick i priset, så lämnade vi stugan för att ta oss mot Rönne och färjan. På vägen såg vi Nylars rundkyrka så det blev naturligtvis ett stopp. Vit kyrka, grå himmel och dässigt ljus är ingen inspirerande kombination, men det blev en del bilder ute och inne och vid rapsfältet som låg bredvid parkeringen. Eftersom vi hade ganska gott om tid innan det var dags att köra ombord på färjan, så åkte vi ner till kastellet i sydligaste delen av Rönne. På kartan såg det ganska bra ut. Vi hittade ett stängt museum, ett gammalt citadell från 1600 talet, en strand och grå himmel. Efter en timmes fri fotografering samlades vi för en mack- och snacks lunch vid parkeringen. Ombord på färjan satt sedan en grupp trötta hjältar, inte ens kaffe räckte till för att hålla upp ögonlocken. De som var lite mer vakna (och äventyrliga) gick ut på akterdäcket, där man kunde blåsa av färjan om man inte passade sig eller leka lite luftakrobatik. Snabbfärjan gjorde skäl för namnet. I Ystad var det slut för den här gången.

Vi var alla överens om att det här måste vi göra om en annan gång.
Vi ses på nästa resa.

Foto: Nisse Dahl

Stående, fr.v.: Peter Slättberg, Per-Åke Öjersson, Rebecka Olander, Karin Hansen, Mikael Ekström

Sittande fr.v.: Leif Hessman, Stefan Litzén, Hans Tegnander, Nisse Dahl